

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Кафедра реклами та зв'язків з громадськістю

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи

О.Б.Жильцов

2015 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

КНИГОЗНАВСТВО

напряму підготовки 6.020102 «Книгознавство, бібліотекознавство і бібліографія»
(шифр і назва напряму підготовки)

Гуманітарний інститут
(назва інституту, факультету, відділення)

2014-2015 рік

Робоча програма “Книгознавство” для студентів за напрямом підготовки 6.020102 «Книгознавство, бібліотекознавство і бібліографія», галузі знань 0201 «Культура» 2014 року – 38 с.

Розробники: Макарова Марія Володимирівна, канд. культурології, доцент кафедри реклами та зв’язків з громадськістю

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри реклами та зв’язків з громадськістю

Протокол від “06” лютого 2015 року № 7

Завідувач кафедри реклами та зв’язків з громадськістю

_____ (Горбенко Г. В.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

Години відповідають робочому навчальному плану

Структура програми типова

Заступник директора з науково-методичної та навчальної роботи

_____ (О.В. Єременко)
(підпис) (прізвище та ініціали)

Схвалено Вченою радою Гуманітарного інституту

Протокол від “ _____ ” _____ 20__ року № _____

Вчений секретар _____ (Т.Л.Видайчук)
(підпис) (прізвище та ініціали)

ЗМІСТ

Пояснювальна записка	4
Структура програми навчальної дисципліни	6
I. Опис предмета навчальної дисципліни	6
II. Тематичний план навчальної дисципліни	7
III. Програма	
<i>Змістовий модуль I</i>	9
<i>Змістовий модуль II</i>	11
<i>Змістовий модуль III</i>	12
IV. Навчально-методична карта дисципліни "Книгознавство"	14
V. Плани семінарських занять	15
VI. Завдання для самостійної роботи	17
VII. Індивідуальна робота	20
VIII. Система поточного та підсумкового контролю	23
IX. Методи навчання	25
X. Методичне забезпечення курсу	25
XI. Питання до модульних контрольних робіт	25
XII. Питання до іспиту	28
XIII. Рекомендована література	
Основна	31
Додаткова	32
Методичні рекомендації до виконання модульних контрольних робіт	35
Методичні рекомендації до семінарського заняття	35
Методичні рекомендації до самостійної роботи	37

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Всебічне дослідження книги як соціального феномена, як невід'ємної складової національної культури дозволяє простежити особливості національно-культурного становлення України, розвитку сучасного українського суспільства з урахуванням ідеологічних, соціально-політичних, культурних і технологічних змін, що сталися в країні.

Мета курсу-дати студентові суму знань, яка б дозволила йому простежити шлях розвитку книги від її виникнення, визначити соціальні функції книги на кожному етапі її розвитку, її місце в системі сучасних комунікацій та засобів масової інформації; визначити місце книгознавства в системі інших гуманітарних наук, розглянути його структуру; проаналізувати розвиток книгознавства у країнах Західної Європи, в Росії, Україні, внесок вітчизняних книгознавців у книжкову справу; оволодіти методикою книгознавчого дослідження, типологічного і соціологічного аналізу книги як соціально-культурного феномена книжкової справи; розглянути джерельну базу книгознавства.

Курс передбачає широку загальнотеоретичну підготовку студентів, уміння орієнтуватись у проблемах сучасного книгознавства і книговиробництва.

Студент повинен вміти всебічно характеризувати і оцінювати книгу, аналізувати тенденції в розвитку книжкової справи, узагальнювати фактографічний, статистичний, науковий і літературний матеріал, що стосується книги, її історії, видавничого процесу в регіонах України, українського книгознавства.

Особлива увага в курсі приділяється семінарським заняттям, підготовці наукових доповідей, вивченню першоджерел.

До кожного модуля програми подано індивідуальні завдання та модульні контрольні роботи, які дозволять виявити рівень володіння студентом теоретичними, узагальненими знаннями та конкретним фактичним матеріалом.

Формами контролю засвоєння студентами навчального матеріалу є аудиторна модульна контрольна робота, іспит. Тому у програмі знайшли місце

„Тематика модульних контрольних робіт”, „Питання до іспиту”.

Кількість годин, відведених навчальним планом на вивчення дисципліни, становить 144 год., із них 22 год. – лекції, 20 год. – семінарські заняття, 6 год. – індивідуальна робота, 54 год. – самостійна робота, 6 год.- модульна контрольна робота, екзамен.

Вивчення студентами навчальної дисципліни "Книгознавство" завершується складанням іспиту.

СТРУКТУРА ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

I. ОПИС ПРЕДМЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Предмет: Історія і теорія книгознавства; книга як соціокультурний феномен і предмет книгознавства; книжкова справа як система.

Курс:	Напрямок, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
<p>Кількість кредитів, відповідних ECTS: <i>4 кредити</i></p> <p>Змістові модулі: <i>3 модулі</i></p> <p>Загальний обсяг дисципліни (години): <i>144 годин</i></p> <p>Тижневих годин: <i>4 години</i></p>	<p>Шифр та назва галузі знань</p> <p>Галузь знань 0201 «Культура»</p> <p>напрямок 6.020102 «Книгознавство, бібліотекознавство і бібліографія»</p> <p>Освітньо-кваліфікаційний рівень <i>"бакалавр"</i></p>	<p>Нормативна</p> <p>Рік підготовки: <i>1.</i></p> <p>Семестр: <i>2.</i></p> <p>Аудиторні заняття: <i>48 години,</i> з них: Лекції (теоретична підготовка): <i>22 години</i> Семінарські заняття: <i>20 годин</i></p> <p>Індивідуальна робота: <i>6 годин</i></p> <p>Модульні контрольні роботи: <i>6 годин</i></p> <p>Самостійна робота: <i>54 годин</i></p> <p>Вид контролю: <i>екзамен: 36</i></p>

II. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ п/п	Назви теоретичних розділів	Кількість годин						
		Разом	Аудиторних	Лекцій	Семінарських	Індивідуальна робота	Самостійна робота	Підсумковий контроль
Змістовий модуль I.								
Теорія та історія книгознавства. Українська книга і вітчизняне книгознавство на сучасному етапі								
1.1	Вступ. Предмет і завдання курсу. Зміст і структура книгознавчих видань.	4	2	2			2	
1.2	Книгознавство як наука.	3	1	1			2	
1.3	Історичний розвиток книгознавства	3	1	1			2	
	Історія світової книгознавчої думки.	4	2		2		2	
1.4	Книгознавча думка в Україні та її місце в історії світової культури.	4	2	2			2	
1.5	Основні етапи розвитку книгознавства в Україні.	4	2		2		2	
1.6	Науково-дослідна робота в галузі книгознавства. Методи книгознавчого дослідження.	5	3	1		2	2	
1.7	Проблематики наукових досліджень вчених у галузі книгознавства.	5	3	1	2		2	
	Модульна контрольна робота	2						2
	<i>Разом</i>	34	16	8	6	2	16	2
Змістовий модуль II.								
Книга як соціокультурний феномен і предмет книгознавства.								
2.1.	Суспільна роль книги як предмета духовної й матеріальної культури.	3	1	1			2	
	Бібліотипологія як складова науки про книгу.	5	1	1			4	
2.2	Типологія творів друку.	4	2		2		2	

2.3	Читачезнавство в системі книгознавства. Соціологія читача.	4	2	2			2	
2.4.	Соціологічні дослідження читача. Класифікація читачів..	4	2		2		2	
2.5	Соціологія книги і читання.	6	2	2			4	
2.6	Сучасні соціологічні дослідження книги і читання.	6	2		2		4	
	Модульна контрольна робота	2						2
	<i>Разом</i>	34	12	6	6		20	2

Змістовий модуль III
Книжкова справа як система

3.1	Книжкова справа. Структура, принципи функціонування.	4	2	2			2	
3.2	Системний характер книжкової справи.	4	2		2		2	
3.3	Видавнича справа. Поліграфія.	4	2	2			2	
3.4	Репертуарна політика і профіль видавництв.	4	2		2		2	
	Конструкція книги та її структура.	5	3	1		2	2	
3.5	Кваліологія в системі книговидання. Характеристика основних елементів книги та їх функціонального призначення.	5	3	1	2		2	
	Мистецтво книги і українська книжкова традиція.	4	2			2	2	
3.6	Бібліополістика як галузь книгознавства.	3	1	1			2	
	Книжкова торгівля в новій економічній і соціокультурній ситуації.	5	3	1	2		2	
	Модульна контрольна робота	2						2
	<i>Разом</i>	40	20	8	8	4	18	2
	<i>Разом за навчальним планом</i>	144	48	22	20	6	54	6/36

III. ПРОГРАМА

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I

Теорія та історія книгознавства. Українська книга і вітчизняне книгознавство на сучасному етапі

Лекція 1.1 Вступ. Предмет і завдання курсу. Зміст і структура книгознавчих видань. (2 год.)

Книгознавство як наука про книгу і книжкову справу. Законодавство України з питань книжкової справи. Книгознавство в контексті розвитку української і світової науки про книгу.

Предмет і завдання курсу, його місце і значення в системі підготовки фахівців з книгознавства. Зв'язок з іншими навчальними дисциплінами.

Основні поняття і терміни книгознавства та книгознавчих дисциплін. Сучасний стан спеціальної термінології. Джерельно-інформаційна база і особливості науково-інформаційного забезпечення вивчення курсу «Книгознавство». Характеристика книгознавчих періодичних видань, їх структура та особливості опрацювання.

Методичні і дидактичні аспекти вивчення курсу. Види і форми навчальних занять. Місце, завдання і значення самостійної роботи студентів.

Лекція 1.2 Книгознавство як наука. (1 год.)

Об'єкт, предмет і соціальні функції книгознавства. Теоретичні проблеми книгознавства як науки. Структура книгознавства. Загальне і спеціальне книгознавство. Термінологічна система книгознавства, книгознавчі стандарти. Сучасні наукові погляди на структуру книгознавства. Структура книгознавства, запропонована М.А.Низовим (Харків).

Взаємодія книгознавства з іншими дисциплінами соціально-комунікативного комплексу. Книгознавство і бібліотечно-бібліографічні дисципліни.

Книгознавство і комплекс гуманітарних наук. Значення спеціальних книгознавчих досліджень в літературознавстві, наукознавстві, історії науки, історії культури. Наукові зв'язки з психологією, педагогікою і соціологією.

Лекція 1.3 Історичний розвиток книгознавства. (1 год.)

Культурно-історичні передумови виникнення книгознавства. Початковий етап розвитку науки про книгу. Західноєвропейські книгознавчі теорії XVII-XVIII ст. Книгознавство рубежу XVIII-XIX ст.

Розвиток книгознавства в XIX – на початку XX ст. Класичне книгознавство.

Семінар 1. Історія світової книгознавчої думки (2 год.)

Лекція 1.3 Книгознавча думка в Україні та її місце в історії світової культури. (2 год.)

Українське книгознавство XVI-XIX ст. П.Ярковський і перший навчальний курс з бібліології. Діяльність Київської археографічної комісії та історико-книгознавча спадщина М.Максимовича. Книгознавчі проблеми у наукових дослідженнях І.Франка. Книгознавчі здобутки у Науковому товаристві ім.Т.Шевченка.

Особливості розвитку українського книгознавства у 20-30-ті рр. XX ст. Український науковий інститут книгознавства і його значення для вітчизняного книгознавства. Д.Балика, В.Іванушкін, І.Крип'якевич, С.Маслов, Ю.Меженко, Я.Стешенко та їх внесок у розвиток вітчизняного книгознавства.

Книгознавчі дослідження Л.Биковського та українських дослідників в еміграції. Українське товариство прихильників книги у Празі. С. Сірополко і часопис «Книголюб».

Теоретичні та історико-книгознавчі розвідки 60-80-х рр. XX ст. Визначення книгознавства в Українській радянській енциклопедії, запропоноване Ф.Максименком.

Сучасний стан дослідження книги і книжкової справи в Україні.

Семінар 2. Основні етапи розвитку книгознавства в Україні. (2 год.)

Лекція 1.4 Науково-дослідна робота в галузі книгознавства. (1 год.)

Організація науково-дослідної роботи в галузі книгознавства в Україні. Реконструкція наукового доробку видатних українських книгознавців XIX –XX ст. Провідні книгознавчі наукові центри – Національна бібліотека України ім. В.Вернадського, Львівська національна наукова бібліотека ім. В.Стефаника. Сучасна структура організації науково-дослідної роботи у галузі книгознавства. Науково-дослідні центри: Інститут української книги (НБУВ), Книжкова палата України, спеціалізовані кафедри вищих навчальних закладів, музеї книги. Підготовка фахівців з книгознавства у вищих навчальних закладах.

Індивідуальна робота 1. Методи книгознавчого дослідження. (2 год.)

Лекція 1.5 Проблематики наукових досліджень вчених у галузі книгознавства. (1 год.)

Дослідницька діяльність книгознавчих і книговидавничих центрів. Проблематика досліджень українських і зарубіжних науковців. Міжнародне співробітництво у галузі книгознавства. Аналіз первинних і вторинних джерел електронних носіїв інформації.

Семінар 3. Проблематики наукових досліджень вчених у галузі книгознавства. (2 год.)

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II

Книга як соціокультурний феномен і предмет книгознавства.

Лекція 2.1 Суспільна роль книги як предмета духовної й матеріальної культури. (1 год.)

Еволюція поняття «книга». Суспільне значення книги на різних історичних етапах її існування. Сутність книги як суспільного явища.

Сучасне визначення поняття «книга» в міжнародних документах та державних стандартах України. Поняття «книга» у наукових концепціях сучасних книгознавців: наукова категорія і комунікаційний засіб. Електронна і традиційна книга: проблеми співіснування та взаємодії.

Книга як феномен національної культури в її історичному розвитку. Роль і значення книги у формуванні української національної самосвідомості. Українська книжна та книжкова культура.

Лекція 2.2 Бібліотипологія як складова науки про книгу. (1 год.)

Типологія книги як галузь книгознавства. Методологічні засади типізації та класифікації творів друку. Принципи та критерії типології творів друку. Теорії книгознавців щодо типології творів друку. Державні стандарти видавничої продукції. Значення бібліотипології для потреб практичної діяльності (видавничої справи, статистики творів друку, збереження і використання продукції).

Семінар 4. Типологія творів друку. (2 год.)

Лекція 2.3 Читачезнавство в системі книгознавства.

Соціологія читача. (2 год.)

Поняття про читачезнавство та його зв'язки з книгознавством. Наука про читача та співспрямованість її досліджень з літературознавчими, педагогічними, соціологічними, психологічними та іншими науками. Бібліопсихологія М.Рубакіна та бібліосоціологія Д.Балики. Система «книга-читач-суспільство». Структура читачезнавства: історія читача і читання, соціологія читання, книгознавчий аспект психології читача та читання. Традиції і перспективи читачезнавчих досліджень в Україні. Вивчення читацьких потреб для книговидання. Історичні та соціологічні напрями у вивченні читачів та читання. Типологія читачів. Читання як складний процес мовного спілкування через посередництво друкованих або рукописних текстів. Характеристика різних типів читання. Методи роботи з книгою. Особливості читання електронних документів.

Семінар 5. Соціологічні дослідження читача. Класифікація читачів. (2 год.)

Лекція 2.4 Соціологія книги і читання. (2 год.)

Соціологічні дослідження в галузі книги і читання, їх наукове і пізнаваоче значення. Соціально-психологічні фактори, що впливають на активність і пасивність використання книги. Роль матеріальних і художніх компонентів книги в її читацькому сприйнятті. Соціодинаміка читацьких інтересів у II пол. XX ст. Поняття про культуру читання.

Семінар 6. Сучасні соціологічні дослідження книги і читання. (2 год.)

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ III

Книжкова справа як система

Лекція 3.1 Книжкова справа. Структура, принципи функціонування. (2 год.)

Книжкова справа як система. Її суспільний характер. Структура книжкової справи, її основні галузі. Законодавче регулювання і управління книжковою справою. Державна програма розвитку українського книговидавництва. Досвід організації книжкової справи в зарубіжних країнах. Проблеми стандартизації у книжковій справі. Маркетингова політика і книжковий бізнес. Міжнародне співробітництво у книговидавничій справі.

Семінар 7. Системний характер книжкової справи (2 год.)

Лекція 3.2 Видавнича справа. Поліграфія. (2 год.)

Поліграфія (основні групи і зміст виробничих процесів). Основи поліграфічного виробництва. Теоретичні та практичні проблеми галузі. Додрукарські процеси, їх виконання у видавництві. Поняття про оригінал-макет. Друкарські процеси. Види і способи друку. Технологія поліграфічного виробництва. Постдрукарські процеси.

Українські державні стандарти щодо уніфікації термінології видавничої продукції. Діяльність Книжкової палати України з розробки та удосконалення державних стандартів, приведення їх у відповідність з міжнародними стандартами. Статистика творів друку в Україні. Динаміка і тенденції розвитку.

Кваліологія та кваліметрія книги. Значення для стандартизації та управління якістю поліграфічного виробництва.

Семінар 8. Репертуарна політика і профіль видавництва. (2 год.)

Лекція 3.3 Конструкція книги та її структура. (2 год.)

Основні конструктивні елементи книги, їх функціональна роль і призначення. Книжкова форма як продукт історичного розвитку. Зовнішні елементи книги. Зовнішні елементи книги. Внутрішні елементи книги. Довідковий апарат книги. Ідентифікуючі тексти, їх характеристика і функціональне призначення. Бібліографічні тексти. Інші елементи апарату видання.

Індивідуальна робота 2. Конструкція книги та її структура. (2 год.)

Лекція 3.4 Кваліологія в системі книговидання. (1 год.)

Організаційні і технологічні зміни у видавничо-поліграфічній галузі України, їх вплив на якість друкованої продукції. Теоретичні основи кваліології-галузі книгознавства, що вивчає якісні параметри книги. Культура видання книжкової продукції, її розуміння на різних етапах розвитку книгознавства. Критерії якості друкованих видань. Стандарти і критерії якості книги.

Семінар 9. Характеристика основних елементів книги та їх функціонального призначення. (2 год.)

Індивідуальна робота 3. Мистецтво книги і українська книжкова традиція. (2 год.)

Лекція 3.5 Бібліополістика як галузь книгознавства. (1 год.)

Зміст поняття «бібліополістика». Структура книготорговельного знання і його місце в системі книгознавства

Загальна бібліополістика та головні напрями дослідження: визначення сутності книжкової торгівлі як форми книгорозподілу в книжковій справі і способу існування книготоргового асортименту. Теорія книгопоширення. Історія розвитку книжкової торгівлі в Україні.

Сучасний стан книжкової торгівлі: кількість та види підприємств, основні напрями діяльності. Принципи організації і функції книжкової торгівлі. Індивідуальні та колективні форми споживання книжкової продукції. Неторгові форми книгопоширення.

Поняття про книжковий ринок як частину загального товарного ринку. Сучасна організаційна структура. Особливості функціонування книжкового ринку України.

Семінар-дискусія 10. Книжкова торгівля в новій економічній і соціокультурній ситуації (2 год.)

IV. Навчально-методична карта дисципліни "Книгознавство"

Разом: 144 год., лекції – 22 год., семінарські заняття – 20 год., індивідуальна робота – 6 год.,
самостійна робота – 54 год., мк – 6 год., семестровий контроль – 36 год.

Тиждень	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	
Модулі	Змістовий модуль I			Змістовий модуль II				Змістовий модуль III				
Назва модуля	Теорія та історія книгознавства. Українська книга і вітчизняне книгознавство на сучасному етапі			Книга як соціокультурний феномен і предмет книгознавства.				Книжкова справа як система				
Кількість балів за модуль	93 бали			96 балів				107 балів				
Лекції	відвідування – 5 б.			відвідування – 3 б.				відвідування – 3 б.				
Теми лекцій	Вступ. Предмет і завдання курсу. Зміст і структура Книгознавчих видань. Книгознавство як наука. Історичний розвиток книгознавства – 2 б. Книгознавча думка в Україні та її місце в історії світової культури – 1б. Науково – дослідна робота в галузі книгознавства 1б. Проблематика наукових досліджень учених у книгознавстві 1б.			Суспільна роль книги як предмета Духовної й матеріальної Культури 1б. Бібліополіологія Як складова нуки про книгу 1б. Читачезнавство в системі книгознавства 1б. Сучасні соціологічні дослідження книги і читання 1б.				Книжкова справа Структура. Видавнича справа. Поліграфія 1б. Конструкція книги 1б. Бібліолістика як галузь книгознавства 1б.				
Теми семінарських занять	Історія світової книгознавчої думки 1+10б.	Основні етапи розвитку книгознавства в Україні 1+10 б.	Проблематика наукових досліджень в галузі книгознавства 1+10 б.	Типологія творів друку 1+10 б.	Соціологічні дослідження читача. Класифікація читачів 1+10 б.	Сучасні дослідження книги і читання 1+10 б.	Системний характер книжков справи 1+10 б.	Репертуарна політика і профіль Видавництв 1+10 б.	Характеристика основних елементів книги 1+10 б.	Книжкова торгівля 1+10 б.		
Самостійна робота	Табл. 6.1 (5x6=30 балів)			Табл. 6.1 (5x5=25 балів) 10б.				Табл. 6.1 (5x5=25 балів) 10б.				
ІНДЗ	30 балів											
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота 1 (25 балів)			Модульна контрольна робота 2 (25 балів)				Модульна контрольна робота 3 (25 балів)				
Підсумковий контроль	Екзамен (40 балів) Всього 326 балів											

V. ПЛАНИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I

Теорія та історія книгознавства. Українська книга і вітчизняне книгознавство на сучасному етапі

Семінар 1. Історія світової книгознавчої думки (2 год.)

1. Наука про книгу в працях Міхаеля Деніса.
2. Бібліографічні та бібліотекознавчі етапи розвитку науки про книгу.
3. Соціологічна теорія книги у працях українських і зарубіжних дослідників.
4. Сучасний стан і перспективи розвитку книгознавства.

Основна література : 7,8, 9,10, 11, 12, 13, 14, 15, 16,17.

Додаткова література: 11, 13, 14, 15, 19, 20.

Семінар 2. Основні етапи розвитку книгознавства в Україні (2 год.)

1. Витоки українського протокнигознавства.
2. Діяльність Українського наукового інституту книгознавства.
3. Книга, читач, соціологія читання і читача у творчій спадщині Дмитра Балики.
4. Українська книгознавча думка в еміграції.

Основна література : 2, 3,4,5,6,7,8,13,15,16.

Додаткова література: 23,26,36.

Семінар 3. Проблематики наукових досліджень вчених у галузі книгознавства. (2 год.)

1. Наукові публікації українських дослідників у загальному документальному і електронному масивах.
2. Визначення найбільш досліджених проблем.
3. Роль книгознавства в розвитку науки і культури.

Основна література : 3,6,8,9,12,14,15,16,19,20.

Додаткова література: 24,31,37,45,49.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II.

Книга як соціокультурний феномен і предмет книгознавства.

Семінар 4. Типологія творів друку. (2 год.)

1. Методологічні засади типізації та класифікації творів друку.
2. Принципи та критерії типології творів друку.
3. Теорії книгознавців щодо типології книжкових видань.

Література: 3,4,6,7,8,9,11,12,16,17,18,19,20,21,22.

Семінар 5. Соціологічні дослідження читача. Класифікація читачів. (2 год.)

1. Читачезнавство як предмет дослідження книгознавства.
2. Читацькі інформаційні потреби, їх соціально-психологічна і прсторово – часова обумовленість.
3. Класифікація читачів, її критерії. Характеристика найбільш активних читацьких груп.

Література: 2,6,7,8,9,11,12,16,17,18,20,25,41.

Семінар 6. Сучасні соціологічні дослідження книги і читання. (2 год.)

1. Історія виникнення читання. Відомі дослідники в цій галузі.
2. Проблематика соціологічних досліджень у сфері книги і читання.
3. Читацькі пріоритети в умовах демократизації суспільства.

Література: 10,11,12, 18,19, 20,22, 25,36, 45, 49,59.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ III

Книжкова справа як система

Семінар 7. Системний характер книжкової справи (2 год.)

1. Структура книжкової справи. Взаємозв'язок її складових.
2. Книга і книжкова справа в умовах ринкової економіки.
3. Правове поле в системі книговидавання як фактор ефективного функціонування галузі.
4. Особливості розвитку книжкової справи в окремих країнах.
5. Маркетингова діяльність у системі книговидавання.

Література: 1,2,4, 6,7,8,9,10,11,12, 18,19, 20,22, 25,36.

Семінар 8. Репертуарна політика і профіль видавництва. (2 год.)

1. Аналіз планів випуску друкованої продукції різних видавництв України.
2. Охарактеризувати основні види сучасної поліграфічної техніки.

3. Визначення загальних та відмінних рис репертуарної політики.
4. Поняття «видавничий проект».

Література: 2,4,6,7,11,18,20, 28, 32,38, 39,43,46,49.

Семінар 9. Характеристика основних елементів книги та їх функціонального призначення. (2 год.)

1. Аналіз зовнішніх елементів книги (формати, різновиди палітурок, обкладинок, футляр, тасьма, каптал, форзац та ін.)
2. Аналіз внутрішніх елементів книги (різновиди текстів, титульні елементи, книжкові смуги, художні і технічні засоби оформлення книги, шрифти, ілюстрації, способи рубрикації тексту.)
3. Характеристика довідкового апарату книги.

Література: 7,18, 28, 32,38, 39,43,46,49, 52, 57.

Семінар – дискусія 10. Книжкова торгівля в новій економічній і соціокультурній ситуації. (2 год.)

1. Зміст поняття «бібліополістика», її місце в системі книжкового знання.
2. Критерії класифікації асортименту книжкових видань.
3. Сучасні технічні засоби у книжковій торгівлі.
4. Книжкова торгівля і видавнича справа: напрями взаємодії.

Література: 1-23; 24, 25.

VI. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Змістовий модуль I. Теорія та історія книгознавства. Українська книга і вітчизняне книгознавство на сучасному етапі – 16 год.

1.1 Проаналізувати українські книгознавчі періодичні видання.- 2 год.

1.2 Скласти перелік термінологічних стандартів різних галузей книгознавства – 2 год.

1.3. Напрями діяльності наукових установ, їх роль у розвитку наукового знання про книгу і книжкову справу:

а) інститут книгознавства, інститут рукописів Національної бібліотеки України імені В.Вернадського- 4 год.

- б) ЮНЕСКО- 2 год.
- в) центр книги бібліотеки Конгресу США- 4 год.
- г) центр Жоржа Помпиду в Парижі – 2 год.

Змістовий модуль II.

Книга як соціокультурний феномен і предмет книгознавства. – 20 год.

- 2.1 Окреслити перспективи розвитку форм, видів книги і способів її поширення в суспільстві – 4 год.
- 2.2 Систематизувати статті з наукових збірників і періодичних видань за їх темами і жанрами – 4 год.
- 2.3 Підготувати стислий бібліографічний словник найбільш відомих дослідників у галузі читачезнавства- 4 год.
- 2.4 Підготувати реферат на тему «Культура читання» - 4 год.
- 2.5 Підготувати реферат на тему « Твори самвидав» -4 год.

Змістовий модуль III.

Книжкова справа як система - 18 год.

- 3.1 Охарактеризувати державну політику України в галузі книговидання – 2 год.
- 3.2 Охарактеризувати основні види сучасної поліграфічної техніки – 4 год.
- 3.3 Підготувати реферат на тему «Історична зміна форми книги і матеріалів для її виготовлення» – 4 год.
- 3.4 Ознайомитись з прийомами ілюстрування книги в роботах С.Адамовича, В.Стеценка, В.Хоменка, М.Приймаченко – 4 год.
- 3.5 Побудувати схему параметрів книги, що дозволяють з необхідною повнотою оцінити її якість. – 4 год.

Карту самостійної роботи, де визначено форми академічного контролю, успішність (бали) і термін виконання самостійної роботи студентами, подано у вигляді табл. 6.1.

КАРТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА

Змістовий модуль та теми курсу	Академічний контроль	Бали	Термін виконання (тижні)
Змістовий модуль I. Теорія та історія книгознавства. Українська книга і вітчизняне книгознавство на сучасному етапі			
<p>1.1 Проаналізувати українські книгознавчі періодичні видання.- 2 год.</p> <p>1.2 Скласти перелік термінологічних стандартів різних галузей книгознавства – 2 год.</p> <p>1.3. Напрями діяльності наукових установ, їх роль у розвитку наукового знання про книгу і книжкову справу:</p> <p>а) інститут книгознавства, інститут рукописів Національної бібліотеки України імені В.Вернадського- 4 год.</p> <p>б) ЮНЕСКО- 2 год.</p> <p>в) центр книги бібліотеки Конгресу США- 4 год.</p> <p>г) центр Жоржа Помпіду в Парижі – 2 год.</p>	Індивідуальне заняття, семінарське заняття, екзамен	6x5= 30	I-II
Змістовий модуль II. Книга як соціокультурний феномен і предмет книгознавства.			
<p>2.1 Окреслити перспективи розвитку форм, видів книги і способів її поширення в суспільстві – 4 год.</p> <p>2.2 Систематизувати статті з наукових збірників і періодичних видань за їх темами і жанрами – 4 год.</p> <p>2.3 Підготувати стислий бібліографічний словник найбільш відомих дослідників у галузі читачезнавства- 4 год.</p> <p>2.4 Підготувати реферат на тему: «Культура читання» - 4 год.</p> <p>2.5 Підготувати реферат на тему: « Твори самвидав» -4 год.</p> <p>Опрацювання фахових видань</p>	Семінарське заняття, самостійна робота, модульний контроль,	5x5= 25 10	VI- VII

Змістовий модуль III. Книжкова справа як система			
3.1 Охарактеризувати державну політику України в галузі книговидавництва – 2 год.	Семінарське заняття, самостійна робота, індивідуальна робота, модульний контроль	5x5 = 25	VIII-IX
3.2 Охарактеризувати основні види сучасної поліграфічної техніки – 4 год.			
3.3 Підготувати реферат на тему «Історична зміна форми книги і матеріалів для її виготовлення» – 4 год.			
3.4 Ознайомитись з прийомами ілюстрування книги в роботах С.Адамовича, В.Стеценка, В.Хоменка, М.Приймаченко – 4 год.			
3.5 Побудувати схему параметрів книги, що дозволяють з необхідною повнотою оцінити її якість. – 4 год.			
Опрацювання фахових видань		10	
<i>Разом: 54 год.</i>		<i>Разом: 100 балів</i>	

VII. ІНДИВІДУАЛЬНА РОБОТА

Індивідуальна робота 1. Методи книгознавчого дослідження (2 год.)

Загальні і спеціальні методи книгознавчого дослідження. Типологічний метод. Методологічний плюралізм, як головна риса книгознавчих досліджень.

Проблематика досліджень на теоретичному, історичному, методичному і практичному рівнях. Розробка теоретичних і практичних аспектів історико-книгознавчих наук, методики роботи з фондами рідкісних і цінних книжок, обґрунтування обсягу і завдань книгознавчих навчальних дисциплін. Перспективні напрями теоретико-методологічних розвідок – визначення магістральних напрямів розвитку книгознавства, його структури, пріоритетів. Розробка наукової термінології у контексті світового досвіду. Міжнародні та вітчизняні наукові конференції.

Основна література : 3,4,6,8,9,12,15,16,19,20.

Додаткова література: 27,42,50.

Індивідуальна робота 2. Конструкція книги та її структура. (2 год.)

Основні конструктивні елементи книги, їх функціональна роль і призначення. Книжкова форма як продукт історичного розвитку. Зовнішні елементи книги: книжковий блок, обкладинка (оправа, супероправа, їх функції), форзац, корінець, каптал. Формати, їх стандарти. Обсяг, поняття про друкарський, авторський, обліково-видавничий аркуш. Матеріали, з яких виготовлена книга, їх вплив на функціонування книги.

Внутрішні елементи книги. Інформаційно-рубрикаційні (титул, його види шмуцтитул та їх частини, початкова полоса); ілюстраційні (фронтиспіс, ілюстровані полоси); композиційні (авантитул, кінцева полоса). Поля (береги), їх призначення. Структурно-складові частини видання. Текст книги. Види текстів (основний, додатковий, допоміжний). Основні види ілюстрацій, їх роль у оформленні книги у відповідності з цільовим та читацьким призначенням. Основні різновиди тексту книги. Апарат книги як сукупність допоміжних текстів та його призначення.

Основна література : 3,4,6,8,9,12,15,16,19,20.

Додаткова література: 27,42,50.

Індивідуальна робота 3. Мистецтво книги і українська книжкова традиція. (2 год.)

Мистецтво книги як книгознавча дисципліна. Становлення мистецтва кеніги як комплексної дисципліни у кінці XIX- на початку XX ст. Завдання науки і галузі у статті О.Бенуа у київському журналі «Искусство и печатное дело» (1910 р.).

Основні етапи розвитку мистецтва книги у XX ст. Синтетичність мистецтва книги. Архітектоніка книги: просторова організація, що визначається змістом, цільовим та читацьким призначенням. Конструкція, формат, матеріал для виготовлення композиційні закономірності внутрішнього і зовнішнього оформлення видання, тривимірність. Завдання

художника книги в процесі створення видання. Види творчої діяльності: ілюстрування, художнє конструювання, поліграфічне вирішення в процесі тиражування. Матеріально-технічні та композиційно-просторові засоби досягнення цілісності книги. Етапи оформлення друкованого видання: видавничий, художній, виробничий. Книжковий дизайнер.

Внесок українських художників у оформлення книжкової продукції.

Література: 2,4,6,7,11,18,20, 28, 32,38, 39,43,46,49.

Критерії оцінювання ІНДЗ

№ п/п	Критерії оцінювання роботи	Максимальна кількість балів
1.	Обґрунтування актуальності, формулювання мети, завдань та викладення методів дослідження	4 бали
2.	Складання плану реферату	2 бали
3.	Критичний аналіз суті та змісту першоджерел. Виклад фактів, ідей, результатів досліджень в логічній послідовності. Аналіз сучасного стану дослідження проблеми, розгляд тенденцій подальшого розвитку даного питання	10 балів
4.	Дотримання правил реферування наукових публікацій	4 бали
5.	Доказовість висновків, обґрунтованість власної позиції, пропозиції щодо розв'язання проблеми, визначення перспектив дослідження	6 балів
6.	Дотримання вимог щодо технічного оформлення структурних елементів роботи (титульний аркуш, план, вступ, основна частина, висновки, додатки (якщо вони є), список використаних джерел)	4 бали
	Разом	30 балів

Оцінка з індивідуальної роботи є обов'язковим балом, який враховується при підсумковому оцінюванні навчальних досягнень студентів з навчальної дисципліни "Історія книги". Студент може набрати максимальну кількість балів за ІНДЗ –30 балів.

VIII. СИСТЕМА ПОТОЧНОГО І ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ

Навчальні досягнення студентів із дисципліни "Історія книги" оцінюються за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип покрокової звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок; розширення кількості підсумкових балів до 100.

Контроль успішності студентів з урахуванням поточного і підсумкового оцінювання здійснюється відповідно до навчально-методичної карти (п. IV), де зазначено види й терміни контролю. Систему рейтингових балів для різних видів контролю та порядок їх переведення у національну (4-бальну) та європейську (ECTS) шкалу подано у табл. 8.1, табл. 8.2.

Таблиця 8.1

Розрахунок рейтингових балів за видами поточного (модульного) контролю

№	Вид діяльності	Кількість балів за одиницю	Кількість одиниць до розрахунку	Всього
1	Відвідування лекцій	1	11	11
2	Відвідування практичних (семінарських) занять	1	10	10
3	Виконання завдання з самостійної роботи (домашнього завдання)	5	16	80
4	Робота на семінарському занятті	10	10	100
5	Модульна контрольна робота	25	3	75
6	ІНДЗ	30	1	30
7	Опрацювання фахових видань	10	2	20
максимальна кількість балів 326				

Розрахунок: $326:60=5,4$

Студент набрав: 300 балів

Оцінка: $300:5,4= 55$ (бал за семестр), додається екзамен (max 40 балів)

У процесі оцінювання навчальних досягнень студентів застосовуються такі методи:

- **Методи усного контролю:** індивідуальне опитування,
- рейтингове опитування, співбесіда, екзамен.
- **Методи письмового контролю:** модульна контрольна робота.

Таблиця 8.2

Порядок переведення рейтингових показників успішності у європейські оцінки ECTS

Підсумкова кількість балів (max – 100)	Оцінка за 4-бальною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS
1 – 34	«незадовільно» (з обов'язковим повторним курсом)	F
35 – 59	«незадовільно» (з можливістю повторного складання)	FX
60 - 68	«задовільно»	E
69 – 74		D
75 - 81	«добре»	C
82– 89		B
90 – 100	«відмінно»	A

Кожний модуль включає бали за поточну роботу студента на семінарських заняттях, виконання самостійної роботи, індивідуальну роботу, модульну контрольну роботу.

Виконання модульних контрольних робіт здійснюється з використанням роздрукованих завдань.

Модульний контроль знань студентів здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу модуля.

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом, на практичних заняттях, під час виконання самостійної та індивідуальної навчально-дослідної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- ✓ вчасність виконання навчальних завдань;
- ✓ повний обсяг їх виконання;
- ✓ якість виконання навчальних завдань;
- ✓ самостійність виконання;
- ✓ творчий підхід у виконанні завдань;
- ✓ ініціативність у навчальній діяльності.

ІХ. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

I. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності

1) За джерелом інформації:

- *Словесні:* лекція (традиційна, проблемна), семінари, пояснення, розповідь, бесіда.
- *Наочні:* ілюстрація, демонстрація.
- *Практичні:* тести.

2) За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів: з книгою; виконання індивідуальних навчальних завдань.

Х. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КУРСУ

- ✓ опорні конспекти лекцій; електронні варіанти підручників.
- ✓ навчальні посібники;
- ✓ робоча навчальна програма;
- ✓ засоби підсумкового контролю (комплект завдань для модульних контрольних робіт);
- ✓ питання до іспиту.

ХІ ПИТАННЯ ДО МОДУЛЬНИХ КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ

Модульна контрольна №1.

1. Зміст терміну „книгознавство”.
2. Л.Биковський як книгознавець.
3. Соціальні функції книгознавства.
4. М.Лісовський і його внесок у науку про книгу.
5. Об’єкт і предмет книгознавства.
6. УНІК як центр книгознавчих досліджень у 20-ті роки ХХ ст.
7. Структура книгознавства як науки.
8. Ю.Меженко і його діяльність у книгознавстві.
9. Особливості взаємодії книгознавства і бібліотечно-бібліографічних дисциплін.
10. Загальнонаукові методи у книгознавчих дослідженнях.
11. Особливості використання спеціальних методів.

- 12.«Бібліологічні вісті» як зразок книгознавчого періодичного видання.
- 13.Українське товариство прихильників книги у Празі. С. Сірополко і часопис «Книголюб».
- 14.Теоретичні та історико-книгознавчі розвідки 60-80-х рр. ХХ ст.
- 15.Сучасна структура організації науково-дослідної роботи у галузі книгознавства. Науково-дослідні центри.
- 16.Історія світової книгознавчої думки
- 17.Західноєвропейські книгознавчі теорії XVII – XVIII ст.
- 18.Книга, читач, соціологія читання у творчій спадщині Дмитра Балики
- 19.Наукові дослідження вчених у галузі книгознавства
- 20.Зміст поняття «книгознавство» в розумінні М.Сікорського, А.Барсука, А.Беловицької, С.Немировського.

Модульна контрольна №2

1. Соціальні функції книги
2. Книга як продукт духовної і матеріальної діяльності
3. Місце і значення книги в соціально-комунікативній структурі суспільства
4. Бібліотипологія як складова частина науки про книгу
5. Принципи типології книги
6. Види видань за їх обсягом, характером основного тексту, структурою, періодичністю
7. Види видань за матеріальною конструкцією
8. Види видань за цільовим призначенням
9. Елементи зовнішньої конструкції книги
- 10.Внутрішня структура книги
- 11.Апарат книги як сукупність допоміжних текстів та його призначення.
- 12.Основні різновиди тексту книги.
- 13.Сучасні визначення поняття „книга”.

14. Види друкованих видань за знаковою природою інформації.
15. Ознаки класифікації неперіодичних видань.
16. Роль української книги в процесі державотворення
17. Читачезнавство в системі книгознавства
18. Соціологія книги і читання
19. Сучасні соціологічні дослідження книги і читача
20. Роль ЮНЕСКО в розвитку книгознавства

Модульна контрольна №3

1. Структура поняття „книжкова справа”
2. Сучасний стан книжкової торгівлі
3. Критерії класифікації видавництва
4. Системний характер книжкової справи
5. Державна політика у книговидавничій справі
6. Проблеми книгорозповсюдження
7. Критерії якості книги
8. Структура книговидавничої справи
9. Стандарти якості видання
10. Поліграфія. Основні групи виробничих процесів
11. Стан і тенденції розвитку книгопоширення в Україні.
12. Форми і напрями маркетингової діяльності
13. Нові поліграфічні матеріали і друкарські форми у книговиданні
14. Основні конструктивні елементи книги
15. Художні засоби, що використовують при оформленні книги
16. Видавнича справа
17. Репертуарна політика і профіль видавництва України
18. Характеристика основних елементів книги та їх функціонального призначення
19. Кваліологія в системі книговидання
20. Бібліополістика як галузь книгознавства

ПИТАННЯ ДО ІСПИТУ

1. Книгознавство як галузь наукового знання
2. Книгознавство як наука про книгу і книжкову справу
3. Предмет і завдання курсу «Книгознавство»
4. Книгознавство в системі соціально-комунікаційних наук
5. Соціальні функції книгознавства
6. Структура книгознавства як науки.
7. Основні етапи розвитку книгознавчої думки в Україні
8. Книгознавство і суміжні науки. Особливості взаємодії
9. Значення книгознавчих досліджень для розвитку гуманітарних наук
10. Розвиток історико-книгознавчих дисциплін в Україні
11. Законодавче забезпечення книговидавничої справи
12. Поняття про видавничі проекти. Особливості підготовки та впровадження, види проектів.
13. Книгознавчі державні стандарти, їх характеристика і впровадження у практику
14. Методи книгознавчих досліджень. Система, особливості застосування.
15. Провідні науково-дослідні центри з проблем книгознавства
16. Організація науково-дослідної роботи в галузі книгознавства
17. Основні напрями розвитку книгознавства в сучасній Україні
18. Розробка книгознавчих проблем сучасними вітчизняними науковцями
19. Історичний розвиток книгознавства. Виникнення початкових знань про книгу
20. М. Лісовський і його внесок у науку про книгу
21. Ю. Меженко і його внесок у становлення українського книгознавства
22. Теорія і історія книгознавства у працях Л. Биковського
23. Теоретико-методологічні розробки Ф. Максименка
24. Українська книгознавча думка 20-30-х років ХХ ст.: основні напрями розвитку та підсумки

25. УНІК як центр книгознавства в Україні у 20-ті роки ХХ ст.
26. Розвиток книгознавчих досліджень за межами України
(20-40-і роки ХХ ст.)
27. Виникнення, розвиток і сучасна трактовка поняття «книга»
28. «Бібліологічні вісті» як джерело вивчення історії українського книгознавства
29. Соціальні функції книги
30. Книга як продукт духовної і матеріальної діяльності
31. Місце і значення книги в соціально-комунікативній структурі суспільства
32. Бібліотипологія як складова частина науки про книгу
33. Принципи типології книги
34. Проблема стандартизації продукції
35. Загальна характеристика ДСТУ 3017-95 «Видання, основні види, Терміни та визначення
36. Види видань за їх обсягом, характером основного тексту, структурою, періодичністю
37. Види видань за матеріальною конструкцією
38. Види видань за цільовим призначенням
39. Класифікація періодичних і не книжкових видань
40. Елементи зовнішньої конструкції книги
41. Внутрішня структура книги
42. Структура довідкового апарату книги
43. Загальна характеристика ДСТУ 3018-95 «Види видань. Поліграфічне виконання»
44. Зміст поняття «книжкова справа»
45. Структура книговидавничої справи
46. Теоретичні засади видавничої справи як галузі книгознавства
47. Бібліофілознавство: мета, завдання, сучасний стан.
48. Мистецтво книги як складова книгознавства. Українське мистецтво книги.

- 49.Бібліополістика як галузь книгознавства
- 50.Структура читачезнавства як книгознавчої дисципліни
- 51.Становлення і розвиток кодикологічних і кодикографічних досліджень в Україні.
- 52.Книжкове пам'яткознавство як наука і вид практичної діяльності
53. Кваліологія в системі книговидання
- 54.Основні параметри якості книги
- 55.Конструкція і структура книги
- 56.Соціологічні аспекти в системі сучасного книгознавства
- 57.Читачезнавство як складова частина книгознавства
58. Основні етапи створення книги
59. Управління книжковою справою
60. Книговидання в зарубіжних країнах
61. Книга традиційна і електронна: проблеми взаємовпливу
- 62.Зміст поняття «поліграфія»
63. Загальні відомості з історії розвитку поліграфії
- 64.Характеристика сучасної видавничої продукції
- 65.Основні напрями розвитку сучасного поліграфічного виробництва
- 66.Виникнення книгознавства у країнах Західної Європи
- 67.Книгознавство в Росії до 1917 р.
- 68.Розвиток українського книгознавства в радянський період
- 69.Види видань за аналітико – синтетичною переробкою інформації
- 70.Книжкова палата України імені Івана Федорова. Її головні завдання
- 71.Характеристика книгознавчої діяльності національних бібліотек
- 72.Державна програма розвитку книговидання і преси
- 73.Репертуарна політика і профіль видавництв
74. Роль української книги в процесі державотворення
- 75.Науково-дослідна робота в галузі книгознавства

XII. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Про видавничу справу: Закон України, 5 червня 1997 р. // Відомості Верховної Ради. – 1997. - № 32. – С.206-302.
2. Про державну підтримку книговидавничої справи в Україні : Закон України, 6 березня 2003 р. // Вісн. Кн. палати. – 2003. - №4. – С.12-13.
3. Про внесення змін до деяких законів України щодо державної підтримки книговидавничої справи в Україні : Закон України, 20 листопада 2003 р. // Вісн. Кн. палати. – 2004. - № 1. – С.22-23.
4. ДСТУ 3017 – 95. Видання. Основні види. Терміни та визначення. – К.: Держстандарт України, 1995. – С. 3-45.
5. ДСТУ 3018 – 95. Видання. Поліграфічне виконання. Терміни та визначення. К.: Держстандарт України, 1995. – 23 с.
6. Буряк С. Аналіз і прогноз українського книжкового ринку в 2005 році // Вісн. Кн. палати. – 2005. - №12. – С. 7-11.
7. Вальо М. Юрій Меженко – редактор «Бібліологічних вістей» // Записки ЛНБ ім.В.Стефаника.- Львів, 2003. – Вип. 11. – С. 156-163.
8. Дубровіна Л. Кодикологія та кодикографія української рукописної книги. – К., 1992. – 263 с.
9. Ісаєвич Я. Українське книгознавство: етапи розвитку // Вісник Львівського університету: Серія книгознавство, бібліотекознавство та інформаційні технології. – Львів, 2006. – Вип.1. – С.7-19.
10. Ківшар Т.І. Левко Биковський як історик українського книжкового руху // Бібліот. вісник. – 1996. - №1. – С.32-33.
11. Ківшар Т.І. Український книжковий рух як історичне явище (1917-1923 рр.). – К., 1996. – 344 с.
12. Книга: Енциклопедія. – М., 1999. – 800 с.
13. Ковальчук Г.І. Розвиток теорії книгознавства на сучасному етапі // Бібл. вісник. – 2009. - № 5. – С.44-53.
14. Кушнарєнко Н.М. Методологічні засади книгознавчих, бібліотекознавчих і бібліографознавчих досліджень // Вісник ХДАК. – Х., 2004. – Вип.15. – С. 84-94.
15. Медведєва В.М. Книга і читання як психофізіологічний і соціокультурний феномен: Навчальний посіб. – К., 2001. – 103 с.
16. Медведєва В.М. Книгознавчий аспект сучасної культурної політики // Наукові праці НБУ ім.В.Вернадського. – К., 2003. – Вип.10. - С.304 – 318.
17. Низовий М.А. Вступ до книгознавства: Навч. посібн. – К.: Кондор, 2009. – 144 с.
18. Низовий М. Українська статистика друку: суверенний етап розвитку // Друкарство. – 2003. - № 1. – С.92-95.

19. Низовий М. Українська статистика друку: основні етапи становлення та розвитку. – К., 2002. – 95 с.
20. Низовий М.А., Карпенко С.В. Визначення поняття «книга»: основні етапи, попередні підсумки та перспективи // Вісник ХДАК. – Х., 2005. – Вип.16. – С. 103-112.
21. Новальська Т.В. Український читач у бібліотекознавчих дослідженнях (кінець XIX – початок XXI ст.). – К., 2005. – 252 с.
22. Сенченко Н.И. Информационное пространство Украины // Книга: Исследования и материалы. – М., 2002. – Сб. 80. – С.230-246.
23. Сенченко М. Книжкова палата України: вчора, сьогодні й завтра // Вісн. Кн. палати. – 2004. - №1. – С.3-7.
24. Сенченко М. Світове книговидання і випуск творів друку в Україні // Друкарство. – 2003. - №3. – С.12-19.
25. Словник книгознавчих термінів. – К, 2003. – 160 с.
26. Тимошенко І.В. Українське книгознавство у 60-70-х роках ХХ ст. // Бібл. вісник. – 2008. - № 5. – С.17-23.
27. Тимошик М. Історія видавничої справи . – К., 2003. – 495 с.
28. Тимошик М. Книга для автора, редактора, видавця: Практич. посіб. – К., 2005. – 560 с.
29. Тимошик М. Тенденції сучасного українського книговидання // Вісн. Кн. палати. – 2001. - № 7. – С.4-10.
30. Франчук Є.І. Історико-джерелознавчий підхід у спільних книгознавчих та культурологічних дослідженнях книжкової культури // Вісн. Харків. держ. акад. культури. – Х., 1999. – Вип.1. – С.96-105.
31. Франчук Є.І. Українська книга і книжкова культура в національній культурі України: проблемне бачення міждисциплінарних досліджень // Наук. праці НБУВ. – К., 1999. – Вип.2.- С.155-172.
32. Швецова-Водка Г.М. Документ і книга в системі соціальних комунікацій. – Рівне, 2001. – 438 с.
33. Швецова – Водка Г.М. Типологія книги: Навч. посіб. – К., 1999. – 68 с.
34. Шевченко В.Е. Художньо-технічне редагування: Тексти лекцій. – К., 2005. – 254 с.

Додаткова

35. Афанасенко О. Сучасний книжковий ринок України як об'єкт професійного дослідження // Вісник Книжкової палати. – 2004. - № 3. – С.28-30.
36. Афонін О. Національне книговидання: стан, причини, перспективи // Вісн. Кн. палати. – 2000. -№ 2. – С.13-17.
37. Баренбаум И.Е. Основы книговедения. – Л., 1988. - 92 с.
38. Баренбаум И.Е. О соотношении теории, истории, методики и практики

39. книжного дела (Историко-прогностический обзор) // Книга: Исследования и материалы. – М., 1994. – Сб. 68. – С.5-18.
40. Баренбаум И.Е. Книговедение в системе наук // Книга: Исследования и материалы. – М., 1985. – Сб.50. – С.72-83.
41. Баренбаум И.Е., Барсук А.И. К вопросу о методах книговедческих дисциплин // Книга: Исследования и материалы. – М., 1974. – Сб.29. – С.20-45.
42. Беловицкая А.А. Общее книговедение. – М., 1987. – 256 с.
43. Беловицкая А.А. Чтение как подсистема категории «книга» // Матер. Междунар. научно-парктич. конф. «Чтение как стратегия жизни».- М., 2006. – С. 26-29.
44. «Бібліологічні вісті» (1923-1930): Систематичний анований покажчик/ Уклад. Г.Ковальчук. – К., 1996. – 58 с.
45. Буран В.Я. Комплекс наук чи комплексна наука ? (до питання про природу книгознавства) // Збірн. наук. праць викладачів КДІК. – К., 1995. – Вип.3. – С.228-235.
46. Головата Л.В. Українські книгознавчі дослідження періоду другої світової війни // Записки ЛНБ ім. В.Стефаника. – Львів, 2000. – Вип. 7/8. – С.181-213.
47. Иоффе А.Э. Введение в книговедение: Учеб. пособие. – М., 1984. – 74 с.
48. Исаевич Я.Д. Український науково-дослідний інститут книгознавства: традиції й творчий пошук // Наукові праці НБУВ.- К., 1999. – Вип. 2. – С.6-10.
49. Ковба Ж.М. Внесок Л.Биковського у формуванні концепції національно-державної книжкової справи України // Бібліот. вісник. – 1996. - №1. – С.33-35.
50. Ковальчук Г.І. Книгознавча концепція П.Й. Ярковського (до жерел історії вітчизняної бібліологічної науки) // Наукові праці НБУВ. – К., 2000 – Вип.3. – С.165-167.
51. Ковальчук Г.І. Книжкові пам'ятки в бібліотечних фондах: критерії відбору та визначення // Бібл. планета. – 2001. - № 2: Додаток. – С.1-5.
52. Ковальчук Г.І. Український науковий інститут книгознавства: історія та наукова діяльність // Бібліотекознавство і бібліограф. – 1992. – Вип. 31. – С.102-110.
53. Кожевникова Е.С. Читатель и Интернет: основы формирования информационного общества // Книга: Исслед. и матер. – М., 2005.- Сб. 83. – С.26-42.
54. Кочубей Л. Політологічні дослідження в Україні. Аналіз документального потоку. – Вісн. Кн. палати. – 2003. - №12. – С.41-43.
55. Кузин Ф. Естественнаучная, техническая и медицинская книга: Учеб. – М., 1986. – 351 с.
56. Немировский Е. Л. Что такое книговедение ?. – М., 1987. – 41 с.

57. Огар Е.І. Наука про книгу в Україні на початку ХХ ст.: здобутки і поразки // Поліграфія і видавнича справа. – 2000. – Вип. 36. – С. 161-168.
58. Солонська Н.Г. «Бібліологічні вісті» як осередок української інтелектуальної та книгознавчої думки 20-х – початку 30-х років ХХ ст. // Наукові праці НБУВ. – К., 1999. – Вип.2. – С.11-39.
59. Тимошенко І.В. Особливості структури загального і спеціального книгознавства // Наукові праці НБУВ. – К., 2007. – С.651-659.
60. Чорній В.В. Діяльність Українського товариства прихильників книги у Празі і журнал «Книголюб» (1927-1932) // Записки ЛНБ ім.В.Сєфаника – Львів, 2000. – Вип. 7/8. – С.178-180.
61. Юрій Меженко (1892-1969): Матеріали до біобібліографії. – К., 1994.- 175 с.
62. Ямчук К.Т. Книга в коммуникационном процессе (ценностный подход) // Книга: Исслед. и матер.- М., 1994.- Сб.68. – С.38-48.

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ВИКОНАННЯ МОДУЛЬНИХ КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ

Мета й завдання модульної контрольної роботи

- Модульна контрольна робота є рубіжним контролем, що виявляє рівень підготовки студентів до комплексного вирішення теоретичних та науково-дослідних завдань з “Історії книги”.

Головні завдання контрольної роботи:

1. Оволодіти навичками роботи з основною та додатковою літературою;
2. Засвоїти закономірності виникнення та розвитку книги як предмету матеріальної культури.
3. Дослідити найкращі зразки історичного шляху книги в музеях і бібліотеках.

Завдання до контрольної роботи видається та керується викладачами профільюючої дисципліни.

Зарахування контрольної роботи вважається виконаним, коли студент подає викладачу для перевірки письмову відповідь в повному обсязі.

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО СЕМІНАРСЬКОГО ЗАНЯТТЯ

Семінарське заняття є однією з найважливіших форм навчального заняття у вищому навчальному закладі, яке проводиться у формі дискусії навколо попередньо визначених тем, до котрих студенти готують тези виступів на підставі індивідуально виконаних завдань. Семінари проводяться з основних тем навчальної програми і є ефективною формою закріплення теоретичних знань, отриманих на лекціях і під час самостійної роботи з навчальною і науковою літературою.

Головна мета семінарських занять - опанування студентами навчальної дисципліни, забезпечення глибокого і всебічного аналізу та колективного обговорення основних проблем курсу, навчання їх елементам творчого

застосування отриманих знань на практиці.

Основними завданнями семінарських занять є:

- закріплення у студентів теоретичних знань;
- оволодіння науковим апаратом, навичками усного і письмового викладання навчального матеріалу;
- залучення до науки, наукових досліджень; прищеплення їм навичок творчого мислення, самостійного формулювання та висловлювання власних думок, а також захисту висунутих наукових положень і висновків;
- формування в них практичного досвіду.

Види проведення семінарських занять можуть бути різноманітними. Вони залежать від типу семінару, змісту і особливостей теми, складу студентів.

Найбільш поширеними видами на семінарі є: *розгорнута бесіда; виступи з рефератами, доповідями; диспут у формі діалогу; круглий стіл тощо.*

Якість семінару перш за все залежить від підготовки студентів до нього, тому кожен студент повинен:

- уважно ознайомитися з планом, який відображає зміст чергової теми заняття;
- прочитати і продумати свої лекційні записи, які відносяться до теми семінару;
- вивчити чи законспектувати рекомендовану літературу;
- скористатися при потребі консультацією викладача;
- скласти розгорнутий план, тези чи конспект виступу з усіх питань теми заняття.

Студентам необхідно відвідувати кожне семінарське заняття. Пропуск семінару позбавляє студента можливості усвідомити, закріпити та отримати цілісне уявлення по тій чи іншій темі. Крім того, це створює значні труднощі при підготовці до підсумкового модульного контролю, заліку. ;кожному

студенту необхідно постійно вдосконалювати навички володіння державною мовою, правильного вживання понять і термінів з даного курсу.

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ВИКОНАННЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Самостійна робота є однією із складових навчального процесу, на яку припадає значний обсяг навчального часу. При цьому студент є активним учасником навчального процесу, набуває навичок самоорганізації, самостійного пошуку інформації, прийняття рішень і т.д. Правильна організація самостійної роботи дозволяє максимально індивідуалізувати навчання, підвищити ефективність навчального процесу в цілому.

Одним із видів самостійної роботи є опрацювання лекційного матеріалу, визначення головного у змісті лекції, засвоєння її основних моментів. При цьому не слід дослівно записувати за лектором, а своїми словами фіксувати найсуттєвіше: тему, її основні питання та положення. Записувати слід акуратно і чітко, краще у зошиті в клітинку (через клітинку). На сторінках конспекту залишати широкі поля для додаткових поміток під час самостійної роботи над літературою.

Щоб зрозуміти і добре засвоїти лекційний матеріал, до кожної наступної теми слід ретельно готуватись: систематично опрацьовувати матеріал попередньої лекції, і, якщо це необхідно, опрацювати рекомендовану літературу, повторювати пройдений матеріал, на який лектор посилається при викладанні нового, якщо з певних причин лекція пропущена, її необхідно законспектувати і опрацювати самостійно, незрозумілі питання з'ясувати на консультації.

Для ґрунтовного засвоєння першоджерел необхідно вдумливо конспектувати їх, вдаючись до різних видів запису (витяги, тези, цитати і т.д.). Доцільно підготувати власні спостереження та висновки, обґрунтовуючи їх

теоретичними положеннями та рекомендаціями.

Професійному розвитку студентів сприяє самостійне виконання творчих та практичних завдань, різноманітні форми пошукової, дослідної роботи.

Викладач систематично контролює самостійну роботу студентів: перевіряє конспекти першоджерел, виконання завдань творчого характеру, надає необхідну допомогу для активізації навчальної діяльності студентів.

Окремими формами самостійної роботи студента, передбаченими навчальним планом, є написання рефератів, контрольних робіт, а також підготовка творчих проектів.